

Onderwerp

Besluit beheervorm sportcentrum in Winkelsteeg – doel uitbesteding marktpartij

		Behandeldatum	6 mei 2025
Programma	Sport	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	J.T.J.L.A. Broeren		

Advies

1. De exploitatie en het beheer van het te realiseren sportcentrum In Winkelsteeg middels een Europese aanbesteding uit te besteden aan een marktpartij.
2. De brief aan de raad “Beheervorm sportcentrum in Winkelsteeg” waarmee we informeren over het besluit om de exploitatie en het beheer van het nieuwe sportcentrum in Winkelsteeg uit te besteden aan een marktpartij vast te stellen.

Aanleiding

De zwembaden Dukenburg en West worden vervangen door een nieuw zwembad in combinatie met de realisatie van een nieuwe (dubbele) sporthal ter vervanging van de huidige Jan Massinkhal (JMH). Het streven is het nieuwe sportcentrum begin 2028 te openen. De gemeenteraad heeft op 21 december 2022 het raadsvoorstel ‘Configuratie en locatie zwembad Winkelsteeg’ vastgesteld. In dit raadsvoorstel zijn twee beheervormen voor het sportcentrum als passend gepresenteerd: exploitatie en beheer door een marktpartij of exploitatie en beheer door een verzelfstandigd gemeentelijk sportbedrijf. Bepalende factoren voor de afweging zijn:

- Aard en omvang van de beheer- en exploitatie-opdracht (enkelvoudig of meerdere zwembaden, combinatie met sporthal of andere maatschappelijke functies)
- De lokale mogelijkheden (kennis, expertise, omvang gemeentelijke organisatie, exploitatiewijze andere accommodaties binnen de gemeente, aanwezigheid sportbedrijf)
- De wensen met betrekking tot beheer en exploitatie (mate van gemeentelijke invloed op exploitatie, draagvlak financiële risico's, maatschappelijk draagvlak, stabiliteit en continuïteit, marktgerichtheid en innovatie)
- Waarborgen maatschappelijke functie.

Op basis van dit afwegingskader is het advies te kiezen voor exploitatie en beheer van het nieuwe sportcentrum in Winkelsteeg door een marktpartij.

Beoogde impact: uitvoering

Het besluit verhoudt zich tot ambitie 1 in het programma Sport van de Stadsbegroting: “We maken een leven lang sporten en bewegen mogelijk voor alle inwoners met goede, toegankelijke sportaccommodaties en een beweegvriendelijke openbare ruimte”.

Dit voorstel is een onderdeel van doel 1.1., “We zorgen voor goede en bereikbare beweegvoorzieningen, verspreid over de stad”.

Argumenten

1.1 Exploitatie en beheer door een marktpartij biedt belangrijke voordelen

De vier Nijmeegse zwembaden worden nu en zijn in het verleden geëxploiteerd en beheerd door een marktpartij, over het algemeen naar tevredenheid van de gemeente. Het voordeel hiervan is dat de exploitatie wordt uitgevoerd door een marktpartij met kennis van het exploiteren en (technisch) beheren van zwembaden en sportaccommodaties en dat exploitatierisico's (grotendeels) voor rekening van de marktpartij zijn. Een marktpartij is vaak gericht op innovaties en het optimaliseren van exploitatie en beheer, dat zit in het DNA van een (commerciële) marktpartij.

1.2 Geen kennis, ervaring en expertise exploitatie zwembaden in huis

Binnen de gemeente Nijmegen is geen kennis en expertise aanwezig over de exploitatie en het beheer van zwembaden. Een zwembad is een prioritaire voorziening (hoog gezondheidsrisico) en heeft daarnaast te maken met strenge wettelijke eisen om de veiligheid van gebruikers te waarborgen. Een marktpartij bezit deze kennis en expertise wel. Uitbesteding aan een marktpartij ontzorgt de gemeente en biedt diverse garanties en zekerheden.

1.3 Afwijken huidige werkwijze en bestuurlijke cyclus vraagt grote inspanning

Bij het exploiteren en beheren van het sportcentrum door een verzelfstandigde gemeentelijke BV is oprichting van een nieuwe BV met een winsttoegmerk vereist. Dit levert een geheel nieuwe werkwijze op, met ook een nieuwe bestuurlijke cyclus eromheen. Dit vraagt om een grote inspanning vanuit de gemeente aan de voorkant van het proces, maar ook tijdens het exploiteren en beheren van het sportcentrum.

1.4 Terughoudendheid bij oprichting verzelfstandigde BV

De gemeente is in het algemeen terughoudend in de oprichting en deelneming van een privaatrechtelijke rechtspersonen, de voorkeur is een publiekrechtelijke samenwerking (Kadernota verbonden partijen gemeente Nijmegen). Wij zijn dan ook geen voorstander van het exploiteren en beheren van het sportcentrum door een verzelfstandigde gemeentelijke BV.

1.5 Borgen maatschappelijke belangen in de aanbesteding mogelijk

De maatschappelijke belangen van de gemeente en haar inwoners, Nijmeegse verenigingen en doelgroepen kunnen voldoende worden geborgd in de kaders, eisen en voorwaarden die we meegeven in de aanbesteding en in de uiteindelijke overeenkomsten met de nieuwe exploitant worden vastgelegd.

2.1 Informeren van de raad over het besluit

Met deze brief informeren we de raad over het besluit om de exploitatie en het beheer van het nieuwe sportcentrum in Winkelsteeg uit te besteden aan een marktpartij.

Kanttekeningen

Een kanttekening van de keus om de exploitatie en het beheer van het nieuwe sportcentrum door een marktpartij te laten uitvoeren is de beperkte sturingsmogelijkheid van de gemeente op de exploitatie en het geringe aantal beschikbare potentiële marktpartijen. Middels een Europese aanbesteding plaatsen we de exploitatie en het beheer van het sportcentrum op afstand. Met beperkte sturing bedoelen we bijvoorbeeld dat de gemeente het sportcentrum minder makkelijk kan inzetten bij (onvoorziene) situaties, zoals voor noodopvang, als priklocatie, inzet ten behoeve van bepaalde doelen of doelgroepen. In de aanbesteding is het zeker mogelijk wel kaders en randvoorwaarden

mee te geven of op te leggen aan de exploitant, zoals verplichte medewerking aan het organiseren van bijvoorbeeld noodopvang of het zijn van een priklocatie, tarieven en de indexatie van tarieven, borgen toegang Nijmeegse verenigingen en maatschappelijke doelgroepen en andere eisen te stellen aan de exploitatie en het beheer. De regie die de gemeente heeft op haar “eigen” accommodaties blijft groter. Niet alles is immers op voorhand te bedenken, zoals de coronapandemie, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne hebben laten zien.

Gesprek met de stad

Sinds 2020 bij de start van het ontwikkelen van een toekomstvisie op de Nijmeegse zwembaden hebben meerdere en voortdurend gesprekken plaatsgevonden met de stad. Dit is gedaan in de vorm van gesprekken, interviews en informatiebijeenkomsten met gebruikers van beide zwembaden, de JMH, de omgeving en de huidige exploitanten. De beheervorm van het nieuwe sportcentrum is geen expliciet onderwerp geweest in deze gesprekken. We hebben vanuit de gebruikers en verenigingen wel meegekregen dat zij vooral graag zien dat de nieuwe exploitant (gemeente of marktpartij) ervoor zorgt dat hun positie in het nieuwe sportcentrum gewaarborgd is. Dit zullen we doen door in de aanbesteding kaders en voorwaarden mee te geven aan de nieuwe exploitant op het gebied van tarieven, indexatie tarieven, ruimte voor de huidige gebruikers en verenigingen, jaarlijkse gesprekken met gebruikers, meten tevredenheid en dergelijke.

Financiën

Er zijn geen financiële risico's verbonden aan dit besluit.

Vervolg

In het najaar van 2025 bepalen we de kaders, eisen en voorwaarden voor de Europese aanbesteding. Voornemen is om de aanbesteding begin 2026 uit te zetten op de markt. De doorlooptijd van de aanbesteding bedraagt zes tot negen maanden.

Bijlage(n)

1. Raadsinformatiebrief